

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

91. Acta per iudicem incompetentem adversus exemptum, an
superveniente iurisdictione confirmentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

Dubirand' ratio est, quod Episcopus in aliena Diocesi existens beneficia sua vigore Alternativæ in Diocesi vacante conferre non possit. *Hieron. Gonzales. de alienat. Episcop. Reg. 3. glo. 43.* à pari autem procedunt esse extra Diocesim, & in loco Exempto, *Jo. And. cap. 2. num. 5. & 6. & ibidem Gemin. num. 24. Philp. Franc. n. 10. de consuet. n. 6.* veruntamen placuit quod conferre possit, *Hieron. Gonzales d. Reg. 8. glof. 43. num. 187.* ratio est, quia Ordinarii possunt actus voluntarios Jurisdictionis extra suam Diocesim exercere, signanter quando in ejusmodi Actibus, causæ & cognitio non vertitur, effectusque illorum dirigitur in propriam Diocesim, ubi est beneficiorum collatio, aut etiam dimissorialium concessio. *August. Barbof. in remiss. ad Cont. Trident. littera T. Stephanus Gratianus discip. forens. cap. 127. Hier. Gonzales d. Reg. 8. glof. 62. num. 11. & 12.* Neque obstat ratio dubitandi: quia id procedit per modum æquationis improprie, ac quo ad certos effectus, secus verò verè & proprie loquendo. *Fel. cap. grave num. 2. de offic. Ordinari. Roia decis. 107. num. 4. part. 1. de versorum. Gonzales. d. glof. 43. num. 191.* Confirmarique possit hæc conclusio etiam iis quæ fultus supra attulimus *quest. 5. & 6.*

QUESTIO LXXXIX.

Prælati Exemptorum an teneantur ad defensionem suarum Exemptionum.

Teneri etiam in foro conscientie respondit Navarrus *conf. 15. num. 6.* ibi: tum quod omnis Prælati tenetur coram Deo ad jura Ecclesie sue defendenda. *de prebendis.*

QUESTIO LC.

Scholares an Feudorum in causa, feudalibus Judicibus subiciantur?

Affinis quæstio est hæc præcedentibus, in qua respondeo, Exemptionis earum privilegio non obstante, Scholares feudalium Jurisdictiones declinare non posse, quod multis stabilit auctoritatibus *Henricus Rosendal. de feudis c. 12. Concl. 1. n. 16. Rebuff. de Privileg. Scholarum Privileg. 153. limit. 1. Vullenis lib. 2. cap. 2. n. 22. vers. volunt. etiam nonnulli. Schraderus de Feudis part. 10. sect. 2. n. 10. Lucas de Penna leg. in sacris. C. de proximis sacrorum seniorum lib. 12.*

QUESTIO XCI.

Acta per Judicem incompetentem ad versus Exemptum, an superveniente Jurisdictione confirmantur?

Respondeo.

Handwritten notes in the right margin, including the number 311 and other illegible characters.

Respondeo breviter, non confirmari, nisi Jurisdic. superveniat ante litem, & actionem, qua de re videatur uberius Bald. leg. 1. col. 5. vers. quare non quia C. a non competente, ubi etiam Apost. §. 1. vers. 4. quarto queritur. C. qui pro sua jurisdic. ne ubi etiam Apost. idque ne quidem, si partium expressus consensus accedat. Rom. cons. 258. lat. Abb. cap. Prudentiam. 19. de offic. delegati: processus enim coram incompetente & J. d. agitatus, partium consensu ratificari non potest. Fel. cap. nonnulli §. 1. & alii nu. 4. de rescriptis.

Q U A E S T I O X C I I .

An si quispiam in loco Exempto nomine Judicis Exemptorum judicet, possit talis sententia à giudice exemptorum ratificari.

Posse censuit Innocent. c. prudentiam tuam num. 7. de offic. deleg. fol. 49. col. 4. sed quid si partium consensus accedat, an in unius prorogationis acta & sententia modi roborentur, vide Innocent. ibidem nu. 9. & 10.

Q U A E S T I O X C I I I .

Quid si Judices exemptorum in coercenda Jurisdictione sibi aliquem incompetentem assidue?

Respondeo acta coram ejusmodi judicibus, quorum alter habilis est, alter inabilis & incompetens, non subsistere, non subsistere, ubi D. D. de offic. deleg. cap. quoniam Abbas eodem tit. l. Padini. ff. de arbiter. Garcia Masfrillus Neap. dec. 27. idque obtinet in Judicibus delegatam Jurisdictionem habentibus, nec in habentibus Jurisdictionem ordinariam, Vantius de nullitat. ex defectu Jurisd. ord. n. 183. l. 1. §. 1. ff. quod falso Tutore. Judicandi enim munus apud Ordinarios est indivisibile, d. l. Padini. Garcia Masfril. d. dec. 27. num. 4. hincque est ut potestas ejus ordinaria per admissionem inabilis non intervertatur. Rom. cons. 506. nu. 13. Gaul. de pace publi. l. 1. observ. 6. n. 21.

Q U A E S T I O X C I V .

Utrum Vicarius Episcopi possit ex delegatione Apostolica in prima instantia in exemptorum causis cognoscere.

Questio nunc in facto versatur coram Reverendo Domino Joanne à Chelier Vicario Leodien. in Spiritualibus Generali, fratre meo, inter Dominum Leonardum Exemptum, & Joannem de Courteroye, qui auctoritate Nuncii Apostolici specialibus facultatibus Jurisdictionem in exemptos habentis, causam ei delegerat, urgebatque unice Dominus Leonardus incompetentiam Jurisdictionis.